

HISTORISCHE KRING
Baerne

JULI 2023

N I E U W S B R I E F

Veel mensen gaan niet weg in de vakantie, maar plannen een gezellig dagje uit. Onderaan deze Nieuwsbrief vindt u daarom een aantal leuke tips. Natuurlijk is er ook aandacht voor de historie van Baarn. Weet u eigenlijk het verhaal achter het monument van Christoffel Pullmann en dat de Wilhelmabank op de Brink al 100 jaar oud is? Lisette Kuizinga heeft uit het archief een mooi artikel met foto's samengesteld van deze Koninginnebank. Tafeltennisvereniging Elan is pas geleden 50 jaar geworden en voor iedereen die zijn stamboom uit wil gaan zoeken is er informatie over een beginners-cursus Genealogie.

Weer volop nieuws dus.

Veel leesplezier en we wensen iedereen een mooie, zonnige vakantie in of buiten Baarn toe.

Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn

Monumenten in Baarn

Uit een inventarisatie in opdracht van de Gemeente Baarn is gebleken dat Baarn rijk is aan kunstwerken. Meer dan honderd waardevolle stukken zijn er geregistreerd. Om hier wat meer aandacht aan te besteden starten we deze maandelijkse rubriek in onze Nieuwsbrief.

Het spits wordt afgebeten met het beeld van Christoffel Pullmann. In de nacht van 27 juli 1787 was een leger van zo'n 300 Patriotten op weg naar Soestdijk. Prins Willem V had, in verband met strubbelingen tussen Patriotten en Prinsgezinden, een detachement van het Regiment van Hessen-Darmstadt op het Paleis gelegerd om de orde te bewaken. Op weg naar Paleis Soestdijk hadden de Patriotten al twee wachtposten overmeesterd, maar bij het Paleis stuitten ze op grenadier Christoffel Pullmann. Er werd geprobeerd hem om te

kopen en zo zijn wapens afhandig te maken. Toen hij weigerde werd hij op 7 juli 1787 ter plekke doodgeschoten. Sinds 1787 hebben er bij het Paleis twee gedenktekens van Christoffel Pullmann gestaan, op de hoek van de Biltseweg en de Amsterdamsestraatweg. Het eerste monument was van hout en is nog te zien in het Rijksmuseum in Amsterdam. Het tweede monument is van brons en is in 1937 door kroonprinses Juliana onthuld. Dit beeld is later verplaatst en staat nu nog op de parkeerplaats aan de overkant van het Paleis.

© JULI 2023 - HKB/Ans van Egdom

Elan: een halve eeuw tafeltennis
 Tafeltennisvereniging Elan bestaat 50 jaar. Het halve eeuwfeest is gevierd op 10 juni 2023 in het clubhuis aan de Meester de Groothof. 's Middags om twee uur opende burgemeester

Mark Röell de happening in aanwezigheid van sportwethouder Hugo Prakke. MJ Sport volgde met een demonstratie, waarop ook beide gemeentebestuurders zich niet onbetuigd lieten. Met een walking dinner en een muziekfeest met Popehead en dj Rik werd deze lustrumviering afgesloten.

Elan is opgericht door Kik Brinkman op aanraden van zijn echtgenote Ans en haar vriendin Lenie Vermaten. Gestart werd in de oude gymzaal van de Oorsprongschool aan de Acacialaan. Via ondermeer de KWS en de kelder van de bibliotheek streek Elan neer in de gymzaal van de Oosterschool aan de Meester de Groothof. Brinkman was de drijvende kracht van de club, waarvan de zoons Rob en Michel nog steeds lid zijn. Ger Vermeulen was eveneens een gewaardeerd praeses van de club, die nu door René Westerdijk en Eddy Uittenbogaard wordt gerund. Er is een bloeiende seniorenafdeling. Nieuwe jeugd is welkom.

Foto: Sjaak Hoogendoorn

Even voorstellen....

Wij zijn erg blij dat de vacatures voor de ledenadministratie en het verzorgen van de lezingen bij de Historische Kring Baerne zijn ingevuld. Wij stellen Martin de Zwart en Hans Pluim hier aan u voor. Wilt u ook actief meewerken bij de Historische Kring, kijk dan voor meer informatie op de website: www.historischekringbaerne.nl

Hans Pluim gaat de lezingen organiseren bij de Historische Kring Baerne. Aan het eind van een lezing van de Historische Kring heeft hij zich bij de toenmalige voorzitter, Henri Mancini, aangemeld als lid. Hans Pluim woont sinds 1980 in Baarn, heeft nu wat meer tijd en wil zich actief in gaan zetten bij de HKB. De belangstelling van Hans voor de Baarnse geschiedenis is niet zo vreemd, als je weet dat hij de kleinzoon is van Meester Pluim, de schrijver van het bekende naslagwerk "Uit de geschiedenis van Baarn".

Martin de Zwart doet sinds kort de ledenadministratie van de Historische Kring. Op een verjaardag vroeg Petra Spigt hem of hij de ledenadministratie wilde gaan doen. Martin had net zijn studie als register controller afgerond en heeft er, voordat hij een besluit nam, eerst even over nagedacht. Van de ruim 800 leden gaat hij de wijzigingen doorvoeren, nieuwe leden inschrijven en ook aan de leden buiten Baarn de Baerne toesturen. Hij is ook penningmeester van de VVE en vindt het belangrijk dat hij op deze manier iets voor de samenleving kan doen. Zijn interesse voor geschiedenis heeft hij van zijn vader, die geschiedenis studeerde.

Cursus "Stamboomonderzoek voor beginners"

De NGV, de Nederlandse Genealogische Vereniging afdeling Utrecht, start op 12 oktober a.s. een cursus genealogie voor beginners die toegankelijk is voor leden en niet-leden. Een goede gelegenheid om eens werk te maken van het zoeken naar voorouders. De cursus wordt gehouden op zes donder-

dagavonden van 18.30 – 20.45 uur in het Utrechts Archief, Alexander Numankade 199-201 in Utrecht. Bij de verschillende docenten komt aan bod: hoe je een onderzoek start, Burgerlijke stand en Bevolkingsregister, Doop-, Trouw- en Begrafenisboeken en Lidmatenregisters, het zoeken op internet, het Genealogisch programma GensDataPro en Heraldiek DNA.

De kosten bedragen € 55,- voor leden van de NGV en € 75,- voor niet-leden. Als niet-NGV-leden lid worden betalen ze € 55,-. Dit is inclusief de cursusmap.

U kunt zich opgeven voor 21 september bij Marijke Lambermont, email: secretaris-utr.@ngv.nl met vermelding van uw lidnummer als u lid bent van de NGV.

De Wilhelminabank op de Brink

De Wilhelminabank of Koninginnebank op de Brink is in 1923 geplaatst ter herinnering aan het vijftienvigtiende regeringsjubileum van koningin Wilhelmina. De bank is dit jaar 100 jaar oud. Wellicht tijd om de bank wat extra aandacht te geven in de hoop dat dit gemeentelijk monument in zijn oude luister wordt hersteld.

De herdenkingsbank is opgetrokken uit baksteen, met verrassende metselverbanden en gebruik van rode tegels en natuursteen.

De massieve bank van bijna 16.000 kg heeft natuurstenen ornamenten die gemaakt zijn door de Haarlemse beeldhouwer Theo van Reijn (1884-1954). De ornamenten tonen een wapen met een oranjeboom, twee kleine herten en de tekst 'Koningin Wilhelmina'. Op de steen tussen de zitplaatsen stonden oorspronkelijk de jaartallen 1898 en 1923, maar deze zijn verdwenen.

De Koninginnebank werd op 2 augustus 1923 onthuld door prinses Juliana. Aanwezig waren verder onder anderen koningin Wilhelmina, de jarige koningin-moeder Emma, prins Hendrik, burgemeester Van Reenen en beeldhouwer Van Reijn. Bij de onthulling werd Van Reijn voorgesteld aan de koninklijke familie en werd koningin Wilhelmina door een koor van ruim 400 kinderen toegezongen.

In de Tweede Wereldoorlog werd de bank verplaatst naar de Spoorweglaan. Op last van de Duitse bezetter moesten namen die verwezen naar het huis van Oranje letterlijk uit het straatbeeld verdwijnen. Veel straatnamen kregen zo een andere naam. Na de oorlog werd de Spoorweglaan omgedoopt in Gerrit van der Veenlaan, naar verzetsheld Gerrit van der Veen.

Op 18 april 1977 werd de Wilhelminabank op initiatief van de Historische Kring Baerne weer teruggeplaatst naar haar huidige plek bij de Pauluskerk op de Brink.

Tips voor thuisblijvers

Boeren en Tuinders pakken uit

Door heel Nederland organiseren boeren en tuinders leuke activiteiten op het platteland voor iedereen. Kijk voor activiteiten in de buurt op www.boerentuinderspakkenuit.nl

Stap op de fiets

RBT Heuvelrug en Vallei hebben drie nieuwe kastelen-fiets-routes ontwikkeld. Deze gaan langs buitenplaatsen, landgoederen en kastelen in onze omgeving. Elke route voert langs vijf historische, verschillende locaties. De Lengte varieert van 29 km tot 64,7 km en is makkelijk in te korten. Een overzicht van alle kastelen wandel-/en fietsroutes vindt u op de website van RBT Heuvelrug en Vallei www.opdeheuvelrug.nl.

Spakenburgse Dagen

19 en 26 juli, 2 en 9 augustus

Voor de 51 e keer wordt dit jaarlijkse evenement georganiseerd. Een gezellig dagje uit voor het hele gezin. Het programma van elke woensdag is te bekijken op www.spakenburg.nl.

39e Balonnenfiesta in Barneveld

16 t/m 19 augustus

Een gigantisch spektakel van tientallen heteluchtballonnen die opstijgen vanaf het terrein. Hoogtepunt en afsluiting van de avond is de Nightglow. Meer info: www.ballonfiestabarneveld.nl.

Ballonfiesta Barneveld

Wandelen in Baarn

De Historische Kring Baerne heeft een aantal wandelroutes door Baarn op de website staan. Elke route heeft een thema en is uitgezet door een mooi stukje Baarn. De bestanden inclusief routekaart zijn te downloaden als pdf-bestand en zijn voorzien van een gpx-bestand dat u in een wandelapp kunt gebruiken. U vindt de wandelingen onder het kopje publicaties van de website www.historischekringbaerne.nl.

Visserij Wandeltocht

2 september

Deze unieke wandeltocht door het historische Spakenburg wordt voor de 20e keer georganiseerd door de KWBN. Er zijn verschillende afstanden te lopen. Er kan gestart worden tussen 8.00 en 11.00 uur, de eindtijd is om 16.00 uur. Inschrijfkosten € 6,- p.p.(contant) Beginpunt is het Rode Kruisgebouw, Bickersweg 3a in Spakenburg. Meer info op: www.visserijwandeltocht.nl

Fortenfestival

3 t/m 11 September

Er zijn meer dan 130 activiteiten op forten, vestingsteden en in bunkers van Den Helder tot Maastricht. Meer info op www.forten.nl.

Traditioneel Gerij op Open Monumentendag

9 september 2023

In Baarn luistert de stichting Baarn Culturele Evenementen de Open Monumentendag op met een tocht van enkele tientallen aanspanningen. Meer informatie vindt u op de site van Traditioneel Gerij en in onze Nieuwsbrief van augustus www.hoefnet.nl.

